

Appel a la responsablada dal singul

DA LUCAS DEPLAZES / FMR

■ **L'abandon da l'energia nucleara e la sortida da las resuras fossilas èn pussaivlas fin l'onn 2050. Necessari è in midada dal cumportament da mintgin da nus.** La decisiun dal cussegl federal (2012) da desister da l'energia nucleara pretenda diversas mesiras da regulaziun per garantir vinavant ils basegns da noss pajais. In studi dal Fond naziunal – preschentà ier a las medias a Berna – conferma che l'abandon da la forza nucleara fin l'onn 2050 è pussaivel e socialmain cumptibel.

En l'avegnir na duai la Svizra construir naginas ovras nuclearas pli e desister da la produziun d'energia cun ovras nuclearas fin l'onn 2050. La Svizra duai investir dapli en ovras solaras cun sustegn da la confederaziun ed augmentar la produziun d'energia regenerabla. Ils 20 da december 2019 è vegnida messa ord funcziun l'ovra nucleara la pli veglia da Mühleberg, da manaivel da la citad da Berna. Las ulteriuras ovras nuclearas (Beznau e Däniken) pon restar vinavant en funcziun uschè ditg che la segirtad è garantida. Quai ha decidì il pievel. Las ovras nuclearas furneschan var 40% da l'energia che la Svizra consumescha. Cumbain ch'ins ha fatg considerablas investiziuns en l'energia solara è quella funtauna d'energia anc fitg modesta. Sin

Mintgin sto gidar a spargnar energia – uschia in studi dal Fond naziunal. FOTO R. LIEBERHERR

quest sector d'energia sto la Svizra anc far blier dapli.

Nus pudain, sche nus vulain!

L'abandon da l'energia nucleara e da las resuras d'energia fossila è pussaivel fin l'onn 2050 or dal puntg da vista tecnic, economic e social. Quai ha confermà *Andreas Balthasar* da l'Universitad da Lucerna. La gronda part da la populaziun svizra ha acceptà l'abandon da l'energia nucleara. Quella saja dentant pli reservada cura ch'i sa tractia da decretar mesiras con-

cretas orlunder. Il cumbat cunter la midada dal clima pertutga nus tuts ed è incumbensa da mintgin, ha accentuà Balthasar, il president da la grupp da perscrutaziun «Energia». Necessari saja dentant da midar noss cumportament, in agir communal e diversas mesiras en las singulas chasadas.

Balthasar recumonda er in accord cun l'Uniun europeica davart il current electric. Quest contract duai segirar en l'avegnir da pudair retrair forza electrica en cas da basegn – principalmain durant l'environ – e da furnir current electric la stad

cura che la Svizra ha energia regenerabla en abundanza.

Nagin recept segir

En il rom dal Fond naziunal han passa 300 perscrutaders elavurà durant tschintg onns propostas per midadas sin il sector d'energia e la regulaziun dal consum d'energia. Tut quests studis duain lubir a la Svizra da realisar las finamiras da la strategia «Energia 2050». Ils experts han constatà ch'i na dettia betg «la» soluziun, mabain «las» soluziuns. La finamira fixada dal cussegl federal e confermada dal suveran pretendia in matg da mesiras per far diever pli efficaciamain da l'energia. La politica stoppia far diversas adattaziuns da leschas e reponderar davart ina reforma da taglia ecologica. Mintgin da nus duai esser cunscient d'aver che l'energia vegn ed esser pront da spargnar. Ils experts han formulà 15 recumandaziuns per pudair realisar las finamiras fin l'onn 2050, p.ex: schlargiamet da l'energia regenerabla, tariffas pli dinamicas e flexiblas per il diever, in sistem da finanziaziun cun la participaziun dal pievel pertutgà, motivar las vischnancas da nizzegiar meglier lur pussaivladads d'agir communablamain (sistems decentral d'energia), logistica urbana senza CO₂. Senza dubi saja la transformaziun da noss sistem d'energia ina gronda sfida, han ils perscrutaders accentuà.